

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๑/๒๕๕๖

วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายรักเกียรติ สุขชนะ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ผู้ร้อง ได้มีหนังสือถึงศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายรักเกียรติ สุขชนะ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ รวม ๓ กรณี คือ

กรณีที่หนึ่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน (เงินฝากธนาคาร) ของตนเอง และ/หรือ คู่สมรสที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่น

กรณีที่สอง ปกปิดทรัพย์สิน (ที่ดินจำนวน ๓๕ แปลง) ของตนเอง โดยทำนิติกรรมอำพรางโอนสิทธิครอบครองไปอยู่ในชื่อของบุคคลอื่น

กรณีที่สาม แสดงรายการหนี้สินเท็จ จำนวน ๒๒ ล้านบาท

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำร้องไว้ดำเนินการ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๕ และส่งคำร้องให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ และผู้ถูกร้องได้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญออกนั่งพิจารณาเพื่อสืบพยาน

ศาลรัฐธรรมนูญ ได้ออกนั่งพิจารณาในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ ถึง วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ รวม ๕ ครั้ง เพื่อเปิดโอกาสให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายแถลง นำพยานมาเบิกความและยื่นเอกสารและพยานหลักฐานประกอบการพิจารณา โดยให้ฝ่ายที่อ้างพยานนำพยานเข้าเบิกความและให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งซักค้านและให้ฝ่ายที่อ้างพยานถามตงได้ และให้คู่กรณีแถลงการณปิดคดี ในวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๖

ข้อกล่าวหา คำชี้แจง และแถลงการณ์ของผู้ร้อง

คำร้องของผู้ร้องสรุปได้ว่า นายรักเกียรติ สุขชนะ ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน รวม ๘ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (ยื่นเป็นบัญชีเดียว)

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐

กรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๑

กรณีพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ครั้งที่ ๕ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

กรณีพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ครบ ๑ ปี

ครั้งที่ ๖ วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๒

กรณีพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ครบ ๑ ปี

ครั้งที่ ๗ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓

กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๘ วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๔

กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครบ ๑ ปี

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้คณะอนุกรรมการไต่สวนกรณีนายรักเกียรติ สุขชนะ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขถูกกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติ ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของนายรักเกียรติ สุขชนะ ที่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบไว้แล้วด้วย โดยให้นำข้อมูล ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐาน ที่ได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีถูกกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติ ไปประกอบการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว คณะอนุกรรมการไต่สวน ฯ ตรวจสอบความถูกต้อง

และความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินพบว่า นายรักเกียรติ สุขชนะ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเป็นเอกฉันท์ ด้วยคะแนน ๕ เสียง เห็นชอบตามความเห็นของอนุกรรมการไต่สวนว่า นายรักเกียรติ สุขชนะ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และให้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๕ รวม ๓ กรณี

กรณีที่หนึ่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน (เงินฝากธนาคาร) ของตนเอง และ/หรือคู่สมรสที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่น

จากการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงพบเงินฝากธนาคารของผู้ถูกร้อง และ/หรือคู่สมรส ที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่น ดังนี้

(๑) กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี พบบัญชีเงินฝากซึ่งเปิดบัญชีในชื่อของนายพิชณกร อุดรสถิตย์ รวม ๒ บัญชี เป็นเงิน ๑๗,๐๐๓,๕๘๓.๘๒ บาท กรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พบบัญชีเงินฝากซึ่งเปิดบัญชีในชื่อของนายพิชณกร อุดรสถิตย์ และนายจिरायู จรัสเสถียร รวม ๓ บัญชี เป็นเงิน ๒๐,๐๗๗,๘๖๓.๘๒ บาท

(๒) กรณีพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และกรณีพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ครบ ๑ ปี พบเงินฝากซึ่งเปิดบัญชีในชื่อของนายจिरायู จรัสเสถียร นายพิชณกร อุดรสถิตย์ เรือตรีหญิง พัชราภรณ์ บุญยงค์ และนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ เป็นเงิน ๔๐,๐๘๘,๒๔๒.๘๐ บาท

(๓) กรณีพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ครบ ๑ ปี พบเงินฝากซึ่งเปิดบัญชีในชื่อของนายจिरायู จรัสเสถียร และนายพิชณกร อุดรสถิตย์ เป็นเงิน ๓๐,๖๔๖.๗๕ บาท

กรณีที่ (๒) นี้ มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่าเงินฝากในชื่อของนายพิชณกร อุดรสถิตย์ นายจिरायู จรัสเสถียร เรือตรีหญิง พัชราภรณ์ บุญยงค์ และนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ ดังกล่าว เป็นทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง และ/หรือคู่สมรสจริงหรือไม่ ซึ่งแยกพิจารณาได้ ๘ ประการ ดังนี้

๑. เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกสะพานกรุงธน บัญชีเงินฝากประจำ เลขที่ ๐๓๗-๒-๐๒๕๑๖-๑ ชื่อบัญชีนายพิชณกร อุดรสถิตย์ ยอดเงินคงเหลือในวันยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ จำนวน ๑๔,๐๐๓,๕๘๓.๘๒ บาท

นายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ให้การว่าเปิดบัญชีดังกล่าวตามความประสงค์ของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง เงินฝากในบัญชีนี้เป็นของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้องทั้งหมด ซึ่งตรงกับคำรับของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง ตามหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องกรณีถูกกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จึงฟังได้ว่าเงินฝากจำนวน ๑๔,๐๐๓,๕๘๓.๘๒ บาท ในบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกสะพานกรุงธน นี้ เป็นทรัพย์สินของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง

๒. เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขานนทบุรี บัญชีเงินฝากประจำ เลขที่ ๑๒๒-๑-๐๑๒๕๓-๕ ชื่อบัญชีนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ยอดเงินคงเหลือในวันยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และ ณ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ กรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

นายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ให้การว่าเปิดบัญชีดังกล่าวตามความประสงค์ของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง เงินฝากในบัญชีนี้เป็นของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้องทั้งหมด ซึ่งตรงกับคำรับของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้องตามหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาผู้ถูกร้อง กรณีถูกกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จึงฟังได้ว่าเงินฝากจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในบัญชีเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขานนทบุรี นี้ เป็นทรัพย์สินของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง

๓. เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขางามวงศ์วาน บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ เลขที่ ๓๑๕-๒-๖๒๕๔๕-๗ ชื่อบัญชีนายจิรายุ จรัสเสถียร ซึ่งมียอดเงินคงเหลือในวันยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ณ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ กรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๓,๐๗๓,๘๘๐ บาท

นายจิรายุ จรัสเสถียร ชี้แจงว่า เงินที่เปิดบัญชีเป็นของนายรักเกียรติ สุขชนะ และรายการถอนเงินทุกรายการก็เป็นไปเพื่อประโยชน์ของนายรักเกียรติ สุขชนะ และตามหนังสือชี้แจงของนายรักเกียรติ สุขชนะ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ยอมรับว่าเงินในบัญชีเป็นของตน และขอแจ้งรายการทรัพย์สินและหนี้สินในบัญชีเงินฝากเพิ่มเติมในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ว่ามีเงินคงเหลือในบัญชี ณ วันที่ชี้แจง จำนวน ๕,๑๒๐,๐๐๐ บาท ผู้ร้องเห็นว่า เงินฝากดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของนายรักเกียรติ สุขชนะ ที่อยู่ในชื่อนายจิรายุ จรัสเสถียร

๔. เงินฝากธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนสุขาภิบาล ๑ บางกะปิ บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ เลขที่ ๐๗๗-๒-๕๗๑๕๑-๘ ชื่อบัญชีนายจิรายุ จรัสเสถียร

จากการที่นายรักเกียรติ สุขชนะ ได้ยอมรับตามหนังสือลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ว่า เงินที่เปิดบัญชีนี้เป็นเช็คของนายรักเกียรติ สุขชนะ จำนวน ๑๑,๓๕๐,๐๐๐ บาท โดยมอบให้นายจิรายุ จรัสเสถียร ไปเปิดบัญชี แม้ว่านายรักเกียรติ สุขชนะ จะชี้แจงใหม่ตามหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ว่าการเปิดบัญชีเป็นเรื่องที่นายจิรายุ จรัสเสถียร ดำเนินการเอง เป็นการชี้แจงที่ไม่มีน้ำหนัก เพราะเป็นการกลับคำให้การเดิมและขัดกับคำให้การของนายจิรายุ จรัสเสถียร ผู้ร้อง เห็นว่าเงินฝากดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของนายรักเกียรติ สุขชนะ ที่อยู่ในชื่อนายจิรายุ จรัสเสถียร

๕. เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาประดิพัทธ์ บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ ๐๓๔-๑-๖๖๖๗๗-๗ ชื่อบัญชีนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ และบัญชีกระแสรายวัน เลขที่ ๐๓๔-๖-๐๕๒๐๓-๓ ชื่อบัญชีนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ซึ่งใช้คู่กัน

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ตามคำรับของผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ มีหนังสือชี้แจงของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และคำให้การของนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ ว่า นายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ไม่ใช่เจ้าของบัญชีเงินฝากทั้งสองดังกล่าว เงินเปิดบัญชีจำนวน ๔๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท เป็นของผู้ถูกร้องทั้งจำนวน แต่ได้อาศัยชื่อของนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ใช้เป็นชื่อเจ้าของบัญชีในการเปิดบัญชี นายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ไม่เคยไปทำรายการฝาก-ถอน ใดๆ เกี่ยวกับบัญชีทั้งสอง ยกเว้นไปปิดบัญชี นายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ไม่ใช่ผู้เขียนและผู้ลงลายมือชื่อในเช็คที่ส่งจ่ายจากบัญชีกระแสรายวัน เลขที่ ๐๓๔-๖-๐๕๒๐๓-๓ การใช้เช็ค และการเขียนเช็คส่งจ่าย ผู้ถูกร้องเป็นผู้ดำเนินการ ดังนั้น จึงพิจารณาได้ว่า ผู้ถูกร้องเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากทั้งสองดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกร้องจะต้องแสดงบัญชีเงินฝากดังกล่าวในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน แต่ปรากฏว่ามีได้แสดงบัญชีเงินฝากดังกล่าวในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแต่อย่างใด

๖. เงินฝากธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ในชื่อของเรือตรีหญิง พัชรภรณ์ บุญยงค์ จำนวน ๒๓,๗๐๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ บัตรเงินฝากเลขที่ PYO.A. ๓๖๒/๑๓๑๑ จำนวน ๖,๖๐๐,๐๐๐ บาท และบัตรเงินฝากเลขที่ PYO.A. ๓๖๓/๑๘๑๖ จำนวน ๑๗,๑๐๐,๐๐๐ บาท

นายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ให้การสรุปว่า บัตรเงินฝากในชื่อของเรือตรีหญิง พัชรภรณ์ บุญยงค์ จำนวน ๒๓,๗๐๐,๐๐๐ บาท ใช้เงินซึ่งถอนจากบัญชีเงินฝากธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาซอยบางชื่อ เลขที่บัญชี ๑๑๐-๓-๓๐๘๒๑-๗ ชื่อบัญชีนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ซึ่งเงินดังกล่าวเป็นของคู่สมรสผู้ถูกร้องที่ขอนำมาฝากไว้ในชื่อของนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ สอดคล้องกับคำให้การ

ของเรือดรีหญิง พัชรภรณ์ บุญยงค์ และตรงกับคำรับของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง กรณี ถูกกล่าวหาว่าร้ายวย ผิดปกติ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ จึงฟังได้ว่าบัตรเงินฝากดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง

๓. เงินฝากธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ในชื่อของนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ จำนวน ๑๖,๓๐๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ บัตรเงินฝากเลขที่ PYO.A. ๓๖๐/๑๖๐๖ จำนวน ๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท และบัตรเงินฝากเลขที่ PYO.A. ๓๖๑/๑๔๔๑ จำนวน ๑๐,๕๐๐,๐๐๐ บาท

นายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ให้การสรุปว่า บัตรเงินฝากในชื่อของนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ จำนวน ๑๖,๓๐๐,๐๐๐ บาท ใช้เงินซึ่งถอนจากบัญชีเงินฝากธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาซอยบางชื่อ เลขบัญชีชื่อ ๑๑๐-๓-๓๐๘๒๑-๗ ชื่อบัญชีนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ชื่อ ซึ่งเงินดังกล่าวเป็นของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง ที่ขอนำมาฝากไว้ในชื่อของนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ สอดคล้องกับ คำให้การของนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ และตรงกับคำรับของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง ตามหนังสือชี้แจง แก่ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องกรณีถูกกล่าวหาว่าร้ายวยผิดปกติ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ จึงฟังได้ว่า บัตรเงินฝากดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง

๔. ขณะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ผู้ถูกร้องรู้หรือไม่ว่าตน และ/หรือ กลุ่มสมรสมีทรัพย์สินดังกล่าว ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า ทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของนายจิรายุ จรัสเสถียร และนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ที่ผู้ถูกร้องยอมรับว่าเป็นของตนเองแล้วนั้นฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องรู้ว่าตนมีหน้าที่ ต้องแสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าว ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อผู้ร้อง ดังนั้น ในข้อนี้จึงพิจารณาเฉพาะทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ เรือดรีหญิง พัชรภรณ์ บุญยงค์ และนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ ซึ่งผู้ถูกร้องปฏิเสธว่าไม่รู้ว่ามีทรัพย์สินดังกล่าว

ผู้ร้องพิจารณาแล้วเงินฝากในชื่อของนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกสะพานกรุงธน บัญชีเงินฝากประจำ เลขที่ ๐๓๗-๒-๐๒๕๑๖-๑ จำนวน ๑๔,๐๐๓,๕๘๓.๘๒ บาท ที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาดนนตรีนคร บัญชีเงินฝากประจำ เลขที่ ๑๒๒-๑-๐๑๒๕๓-๕ จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท บัตรเงินฝากในชื่อของเรือดรีหญิง พัชรภรณ์ บุญยงค์ จำนวน ๒๓,๗๐๐,๐๐๐ บาท และในชื่อของนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ จำนวน ๑๖,๓๐๐,๐๐๐ บาท นั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ปฏิเสธว่าไม่ใช่ ทรัพย์สินของผู้ถูกร้องที่ฝากเก็บไว้ในชื่อบุคคลอื่น และไม่เคยมีส่วนรู้เห็นในการทำธุรกรรมดังกล่าว ส่วนกลุ่มสมรสชี้แจงตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ และให้การเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ว่า เงินดังกล่าวส่วนหนึ่ง เป็นเงินเก็บสะสมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ไม่ให้ผู้ถูกร้องทราบโดยเหตุผล

ส่วนตัว ผู้ร้องเห็นว่า คู่สมรสผู้ถูกร้องและผู้ถูกร้องพักและอาศัยอยู่บ้านเดียวกัน มีหน้าที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูกันตามกฎหมาย ย่อมต้องทราบถึงสถานะทางการเงินหรือทรัพย์สินและหนี้สินของกันและกัน คู่สมรสผู้ถูกร้องเมื่อลาออกจากราชการแล้วมิได้ประกอบอาชีพใด ผู้ถูกร้องนอกจากมีรายได้จากตำแหน่งทางการเมืองแล้วก็ไม่ปรากฏว่าประกอบอาชีพใดเป็นอาชีพเสริม เมื่อผู้ร้องวิเคราะห์ประกอบพฤติการณ์ของผู้ถูกร้อง ที่จะไม่ใช้บัญชีเงินฝากในชื่อของตนเองฝากเงินจำนวนมากๆ โดยถ้าเป็นเงินจำนวนมากๆ จะใช้ผ่านบัญชีเงินฝากของคู่สมรส และพฤติการณ์การใช้ชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้มีชื่อถือทรัพย์สินแทนซึ่งการฝาก-ถอนเงิน ยังคงต้องอาศัยผู้มีชื่อเจ้าของบัญชีดำเนินการให้ อันเป็นการไม่สะดวกมีความเสี่ยงต่อการถูกฉ้อฉล และต่อมาได้มีการปรับวิธีการให้สะดวกและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยให้ตนเองสามารถเบิกถอนเงินได้เองไม่ต้องอาศัยผู้มีชื่อบัญชี จึงกระทำโดยใช้หลักฐานส่วนบุคคลของผู้ถูกใช้ชื่อและปลอมลายมือชื่อของบุคคลดังกล่าว ดังเช่นกรณีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาประดิพัทธ์ บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ ๐๓๔-๑-๖๖๖๗๗-๗ และบัญชีกระแสรายวัน เลขที่ ๐๓๔-๖-๐๕๒๐๓-๓ ชื่อบัญชีนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ พฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรมอันเดียวกันกับพฤติกรรมของคู่สมรสซึ่งใช้ชื่อของนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ซึ่งเป็นบุคคลเดียวกันในการปกปิดทรัพย์สินเช่นเดียวกัน จึงฟังได้ว่าผู้ถูกร้องรู้เรื่องทรัพย์สินของคู่สมรสที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่นและเชื่อว่าเป็นเรื่องที่บุคคลทั้งสองร่วมกันดำเนินการโดยแบ่งหน้าที่กันทำมาตั้งแต่ต้น

ผู้ร้องพิจารณาจากคำให้การของบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏว่ามีทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของนายจิรายุ จรัสเสถียร และนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ บางรายที่ผู้ถูกร้องยอมรับว่าเป็นของตนเอง จึงฟังได้ว่าผู้ถูกร้องรู้ว่าตนมีหน้าที่ต้องแสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าว ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อผู้ร้อง สำหรับทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ เรือตรีหญิง พัชรภรณ์ บุญยงค์ และนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ ที่รับฟังได้ว่าเป็นทรัพย์สินของคู่สมรส แต่ผู้ถูกร้องปฏิเสธว่าไม่รู้ว่าคู่สมรสมีทรัพย์สินดังกล่าวนั้น ผู้ร้องฟังได้ว่าผู้ถูกร้องรู้เรื่อง เงินฝากที่อยู่ในชื่อของบุคคลดังกล่าวเช่นกัน และเชื่อว่าเป็นเรื่องที่ผู้ถูกร้องและคู่สมรสร่วมกันดำเนินการโดยแบ่งหน้าที่กัน ทำมาตั้งแต่ต้น

กรณีที่สอง ปกปิดทรัพย์สิน (ที่ดินจำนวน ๓๕ แปลง) ของตนเอง โดยทำนิติกรรมอำพรางโอนสิทธิครอบครองไปอยู่ในชื่อของบุคคลอื่น

จากพยานหลักฐานฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องได้ซื้อที่ดินในท้องที่ตำบลโนนปอแดง (ผาขาว) อำเภอผาขาว (ภูกระดึง) จังหวัดเลย จากบุคคลต่างๆ จำนวน ๓๕ แปลง รวมเนื้อที่ ๘๕๔ ไร่ ๑ งาน ๓๗ ตารางวา ระหว่างเดือนสิงหาคม - ตุลาคม ๒๕๓๕ ราคาจดทะเบียน ๑๓,๒๗๕,๐๐๐ บาท และได้แสดงรายการ

ที่ดินดังกล่าวไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อผู้ร้อง ๕ ครั้งแรก ต่อมาวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ ผู้ถูกร้องได้จดทะเบียนโอนขายที่ดินทั้ง ๓๕ แปลง ให้กับนายกิติ ชาติบัญชาการ ในราคา ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยชี้แจงว่า เคยกู้เงินจากนายกิติ ชาติบัญชาการ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อสนับสนุนการใช้จ่ายในการเลือกตั้งแก่นายบุญหลง ฤกษ์พูน ปรมาณ ๑๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท และได้โอนที่ดิน ๓๕ แปลงดังกล่าวนี้ใช้หนี้ ซึ่งคณะกรรมการได้สวน ๆ ได้สอบปากคำพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องตลอดจนพยานหลักฐานแล้ว นำเชื่อว่าในขณะที่ซื้อที่ดินดังกล่าว ผู้ถูกร้องมีเงินสดมากกว่า ๑๓ ล้านบาท จึงไม่มีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงินนายกิติ ชาติบัญชาการ นอกจากนี้ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ก่อนวันโอนที่ดินใช้หนี้จำนวน ๕ ครั้ง ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้กล่าวอ้างรายการหนี้สินดังกล่าวไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จึงฟังได้ว่าการทำนิติกรรมซื้อขายที่ดิน ตามหนังสือสัญญาขายที่ดิน รวม ๓๕ แปลง เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ ระหว่างผู้ถูกร้องกับนายกิติ ชาติบัญชาการ เป็นการทำนิติกรรมอำพรางเพื่อมิให้บุคคลอื่นทราบว่า ผู้ถูกร้องเป็นเจ้าของที่ดินที่แท้จริง เมื่อรายการทรัพย์สิน (ที่ดิน) ดังกล่าวเป็นของผู้ถูกร้อง ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงต้องแสดงทรัพย์สินนั้นในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อผู้ร้อง อีก ๓ ครั้ง ในกรณีพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ครบ ๑ ปี กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครบ ๑ ปี

สำหรับเหตุที่ผู้ถูกร้องทำนิติกรรมอำพรางโดยการโอนสิทธิครอบครองที่ดินดังกล่าวนี้ได้กระทำภายหลังจากผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข อันสืบเนื่องมาจากกระแสกดดันของประชาชนในเรื่องการทุจริตการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขในขณะนั้น นำเชื่อว่าเป็นเพราะผู้ถูกร้องมีหน้าที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ครบ ๑ ปี ในเดือนตุลาคม ๒๕๔๒ ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ดังนั้น เพื่อมิให้ผู้ร้องตรวจสอบพบความเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นผิดปกติของทรัพย์สิน และ/หรือเพื่อมิให้ทรัพย์สินต้องถูกยึดตกเป็นของแผ่นดินหากมีกรณีต้องถูกตรวจสอบพบว่าตนรั่วรอยผิดปกติ ผู้ถูกร้องจึงได้โอนสิทธิครอบครองทรัพย์สินดังกล่าวไปฝากหรือซุกซ่อนไว้ในชื่อของนายกิติ ชาติบัญชาการ

กรณีที่สาม แสดงรายการหนี้สินเท็จ จำนวน ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ผู้ถูกร้องได้แสดงว่ามีหนี้สิน จำนวน ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อผู้ร้อง ๓ ครั้ง กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งยื่นเป็นบัญชีเดียวกันและกรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข หนี้สินดังกล่าวได้แก่

(๑) หนี้เงินกู้นายระวี อุ่ณภัทร ตามสัญญากู้เงิน ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ จำนวน ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) หนี้เงินกู้นายไพจิตร ก่ออมรทรัพย์ ตามสัญญากู้เงิน ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ จำนวน ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ประเด็นนี้จากพยานหลักฐาน ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า สัญญากู้ยืมเงินระหว่างผู้ถูกร้องกับนายระวี อุ่ณภัทร และระหว่างผู้ถูกร้องกับนายไพจิตร ก่ออมรทรัพย์ นั้น ผู้ให้กู้ยืมทั้งสองไม่ได้จ่ายเงินกู้ยืมให้แก่ผู้ถูกร้องตามจำนวนและในวันเวลาที่ระบุไว้ในสัญญาและไม่มีการกู้ยืมเงินกันจริง

เหตุที่ผู้ถูกร้องต้องแสดงรายการหนี้สินดังกล่าว ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อผู้ร้องนำเชื่อว่าเนื่องจากก่อนยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ผู้ถูกร้องเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (คณะกรรมการ ป.ป.ป.) เมื่อครั้งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในรัฐบาล นายบรรหาร ศิลปอาชา ซึ่งตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่ต้องเปิดเผยบัญชีดังกล่าวต่อสาธารณชน แต่การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องในตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ต้องเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวต่อสาธารณชน และมีการตรวจสอบความถูกต้องและมีอยู่จริงของทรัพย์สินตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ผู้ถูกร้องมีทรัพย์สินเพิ่มเติมในชื่อของตนเองเป็นที่ดินในท้องที่ตำบลโนนปอแดง (ผาขาว) อำเภอผาขาว (ภูกระดึง) จังหวัดเลย จำนวน ๓๕ แปลง เนื้อที่ ๘๕๕ ไร่ ๑ งาน ๓๗ ตารางวา และที่ดินในท้องที่ตำบลเวียงคำ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ๑ แปลง เนื้อที่ ๖๐ ไร่ ๑ งาน ๘๐ ตารางวา และในชื่อของกลุ่มสมรสเป็นที่ดินในท้องที่ตำบลปางหมอปลวง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ ๑๕ ไร่ ๑ งาน ๕๑ ตารางวา รวมที่ดินที่เพิ่มขึ้น ๓๗ แปลง เนื้อที่ ๘๗๐ ไร่ ๖๘ ตารางวา ราคาขณะได้มาประมาณ ๒๐,๕๗๕,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นการได้มาระหว่างเดือนมิถุนายน - ตุลาคม ๒๕๓๕ ขณะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ดังนั้น เพื่อให้รายการทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้แล้วไม่มีข้อสงสัยว่าเป็นการเพิ่มขึ้นผิดปกติ จึงต้องแสดงว่ามีหนี้สินจำนวน ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยขอให้นายระวี อุ่ณภัทร และนายไพจิตร ก่ออมรทรัพย์ แสดงตนว่าเป็นเจ้าหนี้เพื่อแสดงให้เห็นว่าการเพิ่มขึ้นของทรัพย์สินดังกล่าวมีที่มาไม่เพิ่มขึ้นผิดปกติแต่อย่างใด และพิจารณาจากกรณีของผู้ถูกร้องและกลุ่มสมรสรู้เรื่องกันเป็นอย่างดี ข้อแก้ตัวของผู้ถูกร้องที่ว่าการทำสัญญากู้ยืมเงินที่จึ้นนั้น เป็นการกระทำของกลุ่มสมรส จึงฟังไม่ขึ้น

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง โดยนายกล้าณรงค์ จันทิก เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้แทนผู้ร้อง แดงการณืปิดคดีทั้งด้วยวาจาและเป็นหนังสือต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ โดยอ้างถึงข้อเท็จจริงที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง ในการยื่นบัญชีทั้ง ๘ ครั้ง แต่โดยที่ผู้ถูกร้องได้พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองแล้ว จึงขอให้ศาลได้พิจารณาวินิจฉัยห้ามมิให้ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลา ๕ ปี ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และแดงการณืของผู้ถูกร้อง

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และแดงด้วยวาจา ดังนี้

ประเด็นข้อเท็จจริง

กรณีทีหนึ่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน (เงินฝากธนาคาร) ของตนเอง และ/หรือคู่สมรส ที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่น

(๑) กรณีทรัพย์สินซึ่งเป็นเงินฝากของคู่สมรสในชื่อบุคคลอื่น คือ บัญชีเงินฝากซึ่งเปิดบัญชีในชื่อของนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ รวม ๒ บัญชี เป็นเงิน ๑๗,๐๐๓,๕๘๓.๘๒ บาท และบัตรเงินฝากธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔ ฉบับ ในชื่อของเรือตรีหญิง พัชราภรณ์ บุญยงค์ และนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์

ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงโดยสรุป ดังนี้

๑. เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสี่แยกสะพานกรุงธน บัญชีเงินฝากประจำ เลขที่ ๐๓๗-๒-๐๒๕๑๖-๑ ชื่อบัญชีนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ยอดเงินคงเหลือในวันยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อผู้ร้อง ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ จำนวน ๑๕,๐๐๓,๕๘๓.๘๒ บาท

๒. เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขานนทบุรี บัญชีเงินฝากประจำ เลขที่ ๑๒๒-๑-๐๑๒๕๓-๕ ชื่อบัญชีนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ยอดเงินคงเหลือในวันยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และ ณ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ กรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ผู้ถูกร้องได้ใช้คำชี้แจงในประเด็นที่ ๑ และ ๒ คล้ายคลึงกันว่า ผู้ถูกร้องไม่ทราบถึงการมีอยู่ของบัญชีดังกล่าว เนื่องจากเป็นเงินส่วนที่คู่สมรสแอบเก็บออมไว้ โดยผู้ถูกร้องได้มอบให้นางสุรภัญญา สุขชนะ ชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการไต่สวน ฯ ซึ่งทราบว่านางสุรภัญญา สุขชนะ ชี้แจงว่าเป็นการนำเงินของนางสุรภัญญา สุขชนะ มาให้นายพิชณกร อุดรสถิตย์ มาเปิดบัญชีเพื่อสะสมไว้ให้วงศ์ตระกูลของนางสุรภัญญา สุขชนะ โดยปกปิดมิให้ตนทราบ เพราะมีเหตุส่วนตัวในเรื่องครองเรือนกับผู้ถูกร้อง ก่อนที่ผู้ถูกร้องจะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้น บัญชีดังกล่าวจึงเป็นเงินในส่วนที่นางสุรภัญญา สุขชนะ เก็บออมไว้โดยผู้ถูกร้องไม่มีส่วนร่วมรู้เห็นแต่ประการใด

๓. เงินฝากธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ในชื่อของนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ จำนวน ๑๖,๓๐๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ บัตรเงินฝากเลขที่ PYO.A. ๓๖๐/๑๖๐๖ จำนวน ๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท และบัตรเงินฝากเลขที่ PYO.A. ๓๖๑/๑๔๔๑ จำนวน ๑๐,๕๐๐,๐๐๐ บาท เงินฝากธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ในชื่อของเรือตรีหญิง พัชรภรณ์ บุญยงค์ จำนวน ๒๓,๗๐๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ บัตรเงินฝากเลขที่ PYO.A. ๓๖๒/๑๓๑๑ จำนวน ๖,๖๐๐,๐๐๐ บาท และบัตรเงินฝากเลขที่ PYO.A. ๓๖๓/๑๘๑๖ จำนวน ๑๗,๑๐๐,๐๐๐ บาท

ผู้ถูกร้องเบิกความว่า นางสุรภัญญา สุขชนะ นำเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปซื้อบัตรเงินฝากในชื่อของเรือตรีหญิง พัชรภรณ์ บุญยงค์ และนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ รวมจำนวน ๔ ฉบับ โดยที่ผู้ถูกร้องไม่ทราบเรื่อง ประกอบกับไม่ได้มีความสนิทสนมกับบุคคลทั้งสอง ในการจัดทำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ก็ได้มอบหมายให้นางสุรภัญญา สุขชนะ เป็นผู้จัดทำมาโดยตลอด โดยไม่ได้แสดงรายการบัตรเงินฝากนี้แต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงไม่ทราบถึงรายการบัตรเงินฝากทั้ง ๔ ฉบับ โดยในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๖ ผู้ถูกร้องได้นำนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ มาเบิกความ สรุปได้ว่า บัตรเงินฝากดังกล่าวเป็นของนางสุรภัญญา สุขชนะ โดยนางสุรภัญญา สุขชนะ ใช้ชื่อนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ ในการซื้อ เพราะต้องการปกปิดไม่ให้ผู้ถูกร้องทราบว่านางสุรภัญญา สุขชนะ มีเงินจำนวนนี้เนื่องจากผู้ถูกร้องไปมีหญิงอื่นและมีบุตรด้วยกัน

(๒) กรณีทรัพย์สินซึ่งเป็นเงินฝากของผู้ถูกร้อง คือ เงินฝากซึ่งเปิดบัญชีในชื่อของ นายจิรายุ จรัสเสถียร นายพิชณกร อุดรสถิตย์ เรือตรีหญิง พัชรภรณ์ บุญยงค์ และนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ เป็นเงิน ๔๐,๐๘๘,๒๔๒.๘๐ บาท

กรณีที่ (๒) นี้ มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า ทรัพย์สินซึ่งเป็นเงินฝากของผู้ถูกร้องในชื่อบุคคลอื่น ผู้ถูกร้องชี้แจงดังนี้

๑. เงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขางามวงศ์วาน บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ เลขที่ ๓๑๕-๒-๖๒๕๔๕-๓ ชื่อบัญชีนายจิรายุ จรัสเสถียร ซึ่งมียอดเงินคงเหลือในวันยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ณ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ กรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๓,๐๗๓,๘๘๐ บาท

ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า บัญชีเงินฝากดังกล่าวเป็นของนายจิรายุ จรัสเสถียร โดยนำเช็คของผู้ถูกร้องที่ได้มาจากการเล่นการพนันไปเข้าบัญชี ซึ่งผู้ถูกร้องได้นำเช็คดังกล่าวให้นายจิรายุ จรัสเสถียร ไปดำเนินการเรียกเก็บโดยไม่ได้กำหนดวิธีการนำเงินเข้าบัญชี ดังนั้น นายจิรายุ จรัสเสถียร จะเรียกเก็บเงินอย่างไร ผู้ถูกร้องไม่ทราบและบัญชีดังกล่าวไม่ใช่บัญชีเงินฝากของผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องจึงไม่มีหน้าที่ที่จะต้องแสดงไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

๒. เงินฝากธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขานนทบุรี ๑ บางกะปิ บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ เลขที่ ๐๗๗-๒-๕๗๑๕๑-๘ ชื่อบัญชีนายจิรายุ จรัสเสถียร

ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า เงินจำนวน ๑๑,๓๕๐,๐๐๐ บาท ได้มาโดยการเล่นพนันที่เมืองเพิร์ท ประเทศออสเตรเลีย โดยเงินที่ได้มามอบให้นายจิรายุ จรัสเสถียร ไปขึ้นเงินและทำการชำระหนี้ให้กับนายภาณุวัฒน์ ตั้งสกุลสถาพร และชำระหนี้แก่นายวิทยา เทียนทอง แล้วคืนเงินสดส่วนที่เหลือให้แก่ผู้ถูกร้องในวันเดียวกันทั้งหมด คือ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นหลังจากการแจ้งยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และใช้เงินหมดไปก่อนที่จะพ้นตำแหน่งดังกล่าว และสำหรับยอดเงินที่คงเหลืออยู่ในบัญชีวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ จำนวน ๒๓๕,๓๕๐ บาท เป็นเงินของนายจิรายุ จรัสเสถียร เพราะผู้ถูกร้องและนายจิรายุ จรัสเสถียร ได้หักบัญชีกันเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น เงินที่เหลือ ณ วันยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ และวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ จึงเป็นดอกเบี้ยที่เป็นของนายจิรายุ จรัสเสถียร เอง ผู้ถูกร้องจึงไม่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าว

๓. เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาประดิพัทธ์ บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ ๐๓๕-๑-๖๖๖๗๗-๗ ชื่อบัญชีนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ และบัญชีกระแสรายวัน เลขที่ ๐๓๕-๖-๐๕๒๐๓-๓ ชื่อบัญชีนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ซึ่งใช้คู่กัน

ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า บัญชีเงินฝากดังกล่าว เป็นของผู้ถูกร้องเอง เปิดบัญชีโดยใช้เงินที่ได้จากการเล่นพนันที่เมืองเพิร์ท จำนวน ๔๕,๗๕๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกร้องได้ขอหลักฐานจากนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ไปเปิดบัญชีที่ธนาคารและทำการเบิกถอนตั้งแต่วันที่ ๕ มกราคม ถึง ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ รวมเป็นเงินถอนเท่ากับเงินฝาก ซึ่งผู้ถูกร้องเห็นว่าตนได้ถอนเงินไปใช้ทั้งหมดแล้ว และไม่ได้ทำธุรกรรมใดๆ

กับบัญชีดังกล่าวอีกเลย จึงไม่ได้เก็บรักษาสมุดบัญชีไว้ ทำให้ไม่ทราบยอดเงินที่คงเหลืออยู่ ดังนั้น เงินคงเหลือในบัญชี ณ วันที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ส่วนใหญ่เป็นดอกเบี้ยที่คงเหลือในบัญชีเท่านั้น ซึ่งมีมูลค่าเพียงเล็กน้อย

กรณีที่สอง ปกปิดทรัพย์สิน (ที่ดินจำนวน ๓๕ แปลง) ของตนเอง โดยทำนิติกรรมอำพราง โอนสิทธิครอบครองไปอยู่ในชื่อของบุคคลอื่น

ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงว่า ที่ดินจำนวน ๓๕ แปลงนั้น ได้ทยอยซื้อตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ ได้ยื่นแสดงรายการที่ดินไว้ในบัญชีมาโดยตลอด แต่พอปี ๒๕๔๒ หลังจากได้ลาออกจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ก็ได้โอนที่ดินทั้ง ๓๕ แปลง ใช้นายกิติ ชาติบัญชากร ที่เคยกู้ยืมเงินเพื่อนำไปช่วยสนับสนุนการเลือกตั้งแก่นายบุญหลง ฤกษ์คำฟู จำนวน ๑๕ ล้านบาท และใช้จ่ายส่วนตัวของผู้ถูกร้อง ๕ ล้านบาท โดยไม่มีสัญญาและดอกเบี้ย และแก่นายบุญหลง ฤกษ์คำฟู จะไม่ได้รับการเลือกตั้ง ผู้ถูกร้องก็ต้องชำระหนี้ให้กับนายกิติ ชาติบัญชากร เมื่อนายกิติ ชาติบัญชากร ทวงถามผู้ถูกร้องไม่มีเงินสด ก็เลยต้องโอนขายที่ดิน ๓๕ แปลงดังกล่าว ให้กับนายกิติ ชาติบัญชากร ทั้งนี้เหตุที่ผู้ถูกร้องไม่ได้ระบุรายการหนี้ ๒๐ ล้านบาท ไว้ในรายการบัญชีแสดงรายการหนี้สิน ก็เพราะขณะที่ยม ได้ตกลงว่าจะจ่ายคืนภายหลังจากการเลือกตั้งปี ๒๕๓๕ เป็นเวลา ๒ เดือน แต่ก็ไม่ได้จ่าย จนถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๒ จึงได้โอนที่ดินชำระหนี้ให้เพราะไม่มีเงินสดจะชำระหนี้ให้และเป็นหนี้ที่ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จึงไม่ได้ระบุรายการไว้ ส่วนการโอนที่ดินก็เป็นการโอนที่อำเภอผาขาว โดยนายกิติ ชาติบัญชากร เสียค่าธรรมเนียมและค่าภาษีในการโอนเอง

กรณีที่สาม แสดงรายการหนี้สินเท็จ จำนวน ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ได้เดินทางไปเล่นกาสิโนเมื่อต้นปี ๒๕๔๐ เล่นเสียประมาณ ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และขอร้องนางสุรกัญญา สุขชนะ จัดหาเงินกู้เพื่อชื้อหนี้บริษัทตัวแทนกาสิโน คือบริษัท เสริมสุวรรณ ทราเวล จำกัด ซึ่งนางสุรกัญญา สุขชนะ บอกผู้ถูกร้องว่า ได้ไปติดต่อขอกู้จากนายระวี อุ่นภัทร และนายไพจิตร ก่ออมรทรัพย์ โดยนำสัญญากู้มาให้ดูและได้นำโฉนดที่ดินวางเป็นประกันไว้กับผู้ให้กู้ และแสดงหลักฐานการชำระเงินแก่พันตำรวจโท ปกรณ์ เสริมสุวรรณ จำนวน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ด้วย ผู้ถูกร้องจึงเชื่อว่าหนี้จำนวน ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่กู้จากนายระวี อุ่นภัทร และนายไพจิตร ก่ออมรทรัพย์ เป็นหนี้จริง ทั้งๆ ที่จริงแล้วเงินที่ชำระหนี้แก่พันตำรวจโท ปกรณ์ เสริมสุวรรณ เป็นเงินของนางสุรกัญญา สุขชนะ ที่ได้แอบเก็บไว้โดยไม่ให้ผู้ถูกร้องทราบ แล้วแกล้งทำหลักฐานกู้ยืมเงิน นายระวี อุ่นภัทร และนายไพจิตร ก่ออมรทรัพย์ เพื่อให้ผู้ถูกร้องนำเงินมาชำระคืนแก่นางสุรกัญญา สุขชนะ หลังจากที่ผู้ถูกร้องทำสัญญากู้ยืมเงิน ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้ว ต่อมาผู้ถูกร้องเล่นกาสิโนได้

นางสุรภักดิ์ สุขชนะ จึงทวงให้ผู้ถูกร้องชำระหนี้ ผู้ถูกร้องจึงมอบเงินให้ไปชำระหนี้ ทั้งนี้ ในระหว่างที่ยังไม่ได้มีการชำระหนี้ ผู้ถูกร้องได้เคยจ่ายดอกเบี้ยให้แก่นายพันธ์ศักดิ์ วิโรจน์เวชภัณฑ์ ซึ่งแจ้งว่า มาเก็บแทนเจ้าหนี้เป็นจำนวนเงิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท ด้วย

ประเด็นด้านกฎหมาย

นอกจากนั้นผู้ถูกร้องได้ชี้แจงทั้งในเอกสารแก้ข้อกล่าวหา และในการแถลงการณ์ปิดคดีว่า ผู้ร้องไม่มีอำนาจร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพราะ

ประการแรก ผู้ถูกร้องไม่อยู่ภายใต้บังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ เนื่องจากในขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้องนี้ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ถูกร้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ดังนั้น มาตรา ๒๕๔ และมาตรา ๒๕๕ จึงใช้บังคับกับผู้ถูกร้องไม่ได้ ทั้งในเรื่องขององค์ประกอบความผิดและบทลงโทษ

ประการที่สอง การตรวจสอบทรัพย์สิน โดยผู้ร้องเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำในเรื่องเดียวกัน ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ และมาตรา ๒๕๔ เพราะผู้ร้องได้ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ถูกร้องและประกาศรับรองความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินดังกล่าว ในราชกิจจานุเบกษาไปแล้ว

ประการที่สาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๒ และมาตรา ๒๕๕ ใช้บังคับเฉพาะกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเท่านั้น ใช้บังคับแก่คู่สมรสและบุตรที่ไม่บรรลุนิติภาวะของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมิได้

ประการที่สี่ คำร้องของผู้ร้องที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดและห้ามมิให้ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองห้าปี นับตั้งแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นไม่ชอบ ขัดต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕/๒๕๕๔ มาตรา ๒๕๕ คำว่า “ห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองอันเป็นมูลเหตุที่จูงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ” ถ้าผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกตำแหน่งหนึ่ง และไม่ได้จูงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นเท็จ ในตำแหน่งนั้นก็จะมีผลต่ออีกตำแหน่งหนึ่ง เพราะเป็นเรื่องต่างกรรมต่างวาระ

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า

นายรักเกียรติ สุขชนะ จูงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบหรือไม่

ในการพิจารณาวินิจฉัยประเด็นดังกล่าว จำต้องพิจารณาประเด็นข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้
ประเด็นไม่แสดงบัญชีเงินฝากของตนและของกลุ่มสมรสที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่นในการยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ซึ่งได้แก่

๑. บัญชีเงินฝากประจำของนางสุรกัญญา สุขชนะ คู่สมรส ในชื่อบัญชีนายพิษณุกร อุดรสถิตย์
เลขที่บัญชีเงินฝากประจำ ๐๓๗-๒-๐๒๕๐๖-๑ ธนาคารกรุงไทย สาขาสี่แยกสะพานกรุงธน เปิดบัญชี
เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๘ และปิดบัญชีเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๑ ยอดเงินคงเหลือ ณ วันที่ยื่น
บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ เท่ากันคือ ๑๔,๐๐๓,๕๘๓.๘๒ บาท
ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงบัญชีเงินฝากนี้ ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒
ครั้งที่ ๓

๒. บัญชีเงินฝากประจำของนางสุรกัญญา สุขชนะ คู่สมรส ในชื่อบัญชีนายพิษณุกร อุดรสถิตย์
เลขที่บัญชีเงินฝากประจำ ๑๒๒-๑-๐๑๒๕๓-๕ ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาถนนสีรินธร เปิดบัญชี
เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๐ และปิดบัญชีเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๑ ยอดเงินคงเหลือ ณ วันที่
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ เท่ากันคือ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงบัญชีเงินฝากนี้ ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒
ครั้งที่ ๓

๓. บัตรเงินฝากธนาคารทหารไทย ๔ ฉบับ ซึ่งเป็นเงินฝากของนางสุรกัญญา สุขชนะ คู่สมรส
ของผู้ถูกร้อง ในชื่อของเรือตรีหญิง พัชรภรณ์ บุญยงค์ และนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์

ฉบับที่ ๑ ชื่อเรือตรีหญิง พัชรภรณ์ บุญยงค์ เลขที่ PYO.A. ๓๖๒/๑๓๑๑ จำนวนเงิน
๖,๖๐๐,๐๐๐ บาท

ฉบับที่ ๒ ชื่อเรือตรีหญิง พัชรภรณ์ บุญยงค์ เลขที่ PYO.A. ๓๖๓/๑๘๑๖ จำนวนเงิน
๑๓,๑๐๐,๐๐๐ บาท

ฉบับที่ ๓ ชื่อนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ เลขที่ PYO.A. ๓๖๐/๑๖๐๖ จำนวนเงิน
๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท

ฉบับที่ ๔ ชื่อนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ เลขที่ PYO.A. ๓๖๑/๑๔๕๑ จำนวนเงิน
๑๐,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงรายการบัตรเงินฝากดังกล่าว ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สิน ครั้งที่ ๔ และครั้งที่ ๕

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าไม่เคยทราบถึงความมีอยู่ของบัญชีตามข้อ ๑ และข้อ ๒ มาก่อน เนื่องจากนางสุรศักดิ์ญา สุขชนะ เป็นผู้นำไปฝากโดยจงใจไม่แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบ นางสุรศักดิ์ญา สุขชนะ ได้ชี้แจงตรงกันว่า ตนเองเป็นผู้นำเงินไปฝากในบัญชีดังกล่าว อันเป็นเงินที่ได้รับส่วนแบ่งจากผู้ถูกร้องซึ่งไปเล่นการพนันในกาสิโนในต่างประเทศ เมื่อผู้ถูกร้องเล่นได้ก็จะแบ่งเงินที่เล่นได้ให้กับนางสุรศักดิ์ญา สุขชนะ เป็นทิป นางสุรศักดิ์ญา สุขชนะ ได้นำไปฝากในบัญชีดังกล่าว และปกปิดไม่ให้ผู้ถูกร้องทราบ เนื่องจากมีเหตุส่วนตัวในเรื่องครองเรือนกับผู้ถูกร้องจึงต้องการเก็บเงินจำนวนนี้ไว้เป็นเงินสะสมของวงศ์ตระกูลของนางสุรศักดิ์ญา สุขชนะ นั้น ข้ออ้างดังกล่าวไม่อาจรับฟังได้ เนื่องจากเมื่อผู้ถูกร้องเป็นผู้แบ่งเงินที่ได้รับจากการเล่นการพนันให้กับนางสุรศักดิ์ญา สุขชนะ ผู้ถูกร้องย่อมต้องทราบได้ว่า นางสุรศักดิ์ญา สุขชนะ ได้รับเงินเป็นจำนวนเงินเท่าใดในการเล่นแต่ละครั้ง และเมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงว่า จำนวนเงินตามบัญชีเงินฝากในข้อ ๑ และข้อ ๒ เป็นเงินจำนวนมากคือ เกินหนึ่งล้านบาทขึ้นไป ผู้ถูกร้องน่าจะต้องให้ความสนใจและรับทราบในเงินจำนวนนี้ ส่วนข้ออ้างของนางสุรศักดิ์ญา สุขชนะ ว่าตนมีปัญหาในการครองเรือนกับผู้ถูกร้อง จึงต้องการเก็บเงินจำนวนนี้ไว้ไม่ให้ผู้ถูกร้องทราบนั้น แม้ว่าปัญหาการครองเรือนเป็นข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ แต่ในเมื่อนางสุรศักดิ์ญา สุขชนะ ยังพักอาศัยอยู่บ้านเดียวกันกับผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องและนางสุรศักดิ์ญา สุขชนะ ยังเป็นสามีภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ถูกร้องน่าจะทราบถึงจำนวนเงินดังกล่าวโดยประมาณ ส่วนบัตรเงินฝากตามข้อ ๓ ซึ่งผู้ถูกร้องและนางสุรศักดิ์ญา สุขชนะ คู่สมรสของผู้ถูกร้อง ชี้แจงเป็นทำนองเดียวกันกับในข้อ ๑ และข้อ ๒ จึงเป็นเหตุผลที่ไม่สามารถรับฟังได้ จำนวนเงินที่ปรากฏในบัตรเงินฝากในชื่อของเรือดริหญิง พัชราภรณ์ บุญยงค์ และนางสุนทรี วิโรจน์เวชภัณฑ์ เป็นจำนวนเงินกว่า ๔๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินจำนวนมากและเป็นเงินที่นางสุรศักดิ์ญา สุขชนะ อ้างว่า เป็นส่วนแบ่งที่ผู้ถูกร้องแบ่งให้เมื่อไปเล่นการพนันในต่างประเทศ ผู้ถูกร้องย่อมต้องทราบถึงเงินจำนวนดังกล่าวโดยประมาณ จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

๔. บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของผู้ถูกร้องในชื่อนายจิรายุ จรัสเสถียร บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ ๓๑๕-๒-๖๒๕๔๕-๗ ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขางามวงศ์วาน ยอดเงิน ๓,๐๗๓,๘๘๐ บาท ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงบัญชีเงินฝากนี้ ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ครั้งที่ ๓

๕. บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของผู้ถูกร้องในชื่อนายจิรายุ จรัสเสถียร บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ ๐๗๗-๒-๕๗๑๕๑-๘ ธนาคารกสิกรไทย สาขาถนนสุขุมวิท ๑ บางกะปิ ยอดเงิน ๒๕,๑๕๓.๓๐ บาท ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงบัญชีเงินฝากนี้ ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ครั้งที่ ๔ ครั้งที่ ๕ และครั้งที่ ๖ แต่เฉพาะครั้งที่ ๖ ยอดเงินเป็น ๒๕,๑๓๓.๘๕ บาท

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องทราบถึงการมีอยู่ของบัญชีเงินฝากในข้อ ๔ และข้อ ๕ เนื่องจาก ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ตนได้มอบเงินให้นายจิรายุ จรัสเสถียร สำหรับบัญชีเงินฝากตามข้อ ๔ นั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามคำชี้แจงของผู้ถูกร้องว่า ผู้ถูกร้องได้นำเอาเช็คของผู้ถูกร้อง จำนวน ๓๐,๐๘๐,๐๐๐ บาท ไปเข้าบัญชีนายจิรายุ จรัสเสถียร ซึ่งนายจิรายุ จรัสเสถียร ก็ได้ชี้แจงตรงกันว่าเป็นบัญชีเงินฝากของผู้ถูกร้อง และรายการถอนเงินทุกรายการก็เป็นประโยชน์ของผู้ถูกร้อง ดังนั้น เมื่อเป็นบัญชีเงินฝากของผู้ถูกร้อง และมียอดเงินคงเหลือ ๓,๐๗๓,๘๘๐ บาท ผู้ถูกร้องจึงต้องมีหน้าที่แสดงบัญชีและจำนวนเงินดังกล่าว ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เมื่อไม่แสดงจึงเป็นการปกปิดข้อเท็จจริงส่วนกรณีของบัญชีเงินฝากตามข้อ ๕ นั้น รับฟังได้ว่าเป็นบัญชีเงินฝากของผู้ถูกร้อง เพราะเป็นการเปิดบัญชีเงินฝากด้วยเช็คของผู้ถูกร้อง ส่วนข้ออ้างของผู้ถูกร้องที่อ้างว่า ตนได้มอบเช็คดังกล่าวให้นายจิรายุ จรัสเสถียร จำนวน ๑๑,๓๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งได้มาจากการเล่นการพนันที่เมืองเพิร์ท ประเทศออสเตรเลีย เพื่อนำไปขึ้นเงินและชำระหนี้และเมื่อมีเงินเหลือหลังการชำระหนี้เป็นจำนวนเงินเท่าไรแล้วให้คืนแก่ผู้ถูกร้องนั้น ไม่อาจรับฟังได้ เพราะถ้าหากเป็นเหตุผลในการเปิดบัญชีเพื่อเรียกเก็บเงินตามเช็ค ผู้ถูกร้องก็สามารถเปิดบัญชีในชื่อของตน หรือไม่ก็ฝากให้นายจิรายุ จรัสเสถียร เก็บผ่านบัญชีธนาคารที่นายจิรายุ จรัสเสถียร มีบัญชีอยู่แล้ว การที่ผู้ถูกร้องให้นายจิรายุ จรัสเสถียร เปิดบัญชีโดยเช็คของผู้ถูกร้อง จึงเป็นการแสดงว่า ผู้ถูกร้องจงใจจะปกปิดทรัพย์สินและบัญชีดังกล่าว

๖. บัญชีเงินฝากของผู้ถูกร้อง ในชื่อบัญชีนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ ๐๓๔-๑-๖๖๖๗๗-๗ และบัญชีกระแสรายวัน เลขที่ ๐๓๔-๖-๐๕๒๐๓-๓ ธนาคารกรุงไทย สาขา ประดิพัทธ์ เปิดบัญชีเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๑ ยอดเงินคงเหลือ ณ วันที่ยื่นบัญชี ๗ ครั้งที่ ๔ และครั้งที่ ๕ ตรงกันคือ ๖๔,๐๘๕.๕๐ บาท ส่วนครั้งที่ ๖ ยอดเงินคงเหลือ ๕,๕๑๒.๕๐ บาท ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงบัญชีนี้ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ครั้งที่ ๔ ครั้งที่ ๕ และครั้งที่ ๖

พิจารณาแล้วเห็นว่า บัญชีเงินฝากดังกล่าวเป็นบัญชีเงินฝากของผู้ถูกร้อง ทั้งผู้ถูกร้องและนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ให้การรับกันว่า เป็นบัญชีของผู้ถูกร้องไม่ใช่เป็นบัญชีของนายพิษณุกร อุดรสถิตย์ ดังนั้น เมื่อผู้ถูกร้องทราบว่า ตนมีทรัพย์สินเป็นบัญชีเงินฝาก ๒ บัญชีนี้ และไม่แสดงรายการดังกล่าวในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จึงเป็นการจงใจปกปิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเงินฝากดังกล่าว ตามข้ออ้างของผู้ถูกร้องที่อ้างว่า ยอดเงินคงเหลือมีจำนวนเล็กน้อยและตนไม่ได้เก็บรักษาสมุดเงินฝาก ทำให้ไม่ทราบว่าเงินเหลืออยู่เท่าใด และบัญชีนี้ตนได้ถอนเงินออกไปจนหมด เงินที่เหลืออยู่เป็นเพียงดอกเบี้ย ผู้ถูกร้องจึงไม่ได้จงใจปกปิดไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าวแต่อย่างใดนั้น ข้ออ้าง

ดังกล่าวรับฟังได้เพียงได้นั้น คงต้องไปพิจารณาว่ายอดเงินคงเหลือในบัญชีดังกล่าว เป็นข้อเท็จจริง ที่ควรแจ้งให้ทราบในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ว่ายอดเงิน คงเหลือมีจำนวนไม่มาก เมื่อเปรียบเทียบกับทรัพย์สินทั้งหมดของผู้ถูกร้องแต่เมื่อคำนึงถึงยอดเงินที่นำไป เปิดบัญชานั้น ซึ่งเป็นจำนวนเงินประมาณ ๔๕ ล้านบาทแล้ว บัญชีนี้ควรจะได้แสดงไว้ในบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สิน แม้ว่ายอดเงินคงเหลือมีไม่มาก เพื่อเป็นการแสดงว่าเงินที่นำมาเปิดบัญชีนี ้ได้มาโดยชอบไม่จำเป็นต้องปกปิด

ประเด็นต่อไปได้แก่ประเด็นการไม่แสดงรายการที่ดิน จำนวน ๓๕ แปลง ของผู้ถูกร้อง

สำหรับประเด็นนี้ผู้ร้องได้ร้องว่า เป็นการทำนิติกรรมอำพรางโอนสิทธิครอบครองไปอยู่ในชื่อ บุคคลอื่น จึงไม่แสดงรายการนี้ไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในครั้งที่ ๖ ครั้งที่ ๗ และครั้งที่ ๘

ผู้ร้องได้อ้างว่า ผู้ถูกร้องได้ซื้อที่ดินตำบลโนนปอแดง อำเภอผาขาว จังหวัดเลย จำนวน ๓๕ แปลง เนื้อที่ ๘๕๔ ไร่ ๑ งาน ๓๗ ตารางวา โดยได้แสดงรายการนี้ในการยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สิน ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๕ แต่ไม่ได้แสดงในการยื่นบัญชี ครั้งที่ ๖ ครั้งที่ ๗ และ ครั้งที่ ๘ เนื่องจากผู้ถูกร้องอ้างว่าได้โอนทางทะเบียนใช้นายกิติ ชาติบัญชากร ไปแล้ว แต่ผู้ร้อง เห็นว่าการโอนดังกล่าวเป็นนิติกรรมอำพราง เพื่อไม่ให้ผู้อื่นรู้ว่าผู้ถูกร้องยังคงเป็นเจ้าของที่ดินดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้กู้เงินนายกิติ ชาติบัญชากร จริง เพราะไม่ได้มีการแสดงรายการหนี้สิน ดังกล่าว ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อผู้ร้อง ผู้ถูกร้องได้ยืนยันว่า ตนเป็นหนี้นายกิติ ชาติบัญชากร จริง จำนวน ๒๐ ล้านบาท และได้โอนขายที่ดิน ๓๕ แปลงดังกล่าว เพื่อใช้หนี้นายกิติ ชาติบัญชากร เหตุที่ไม่ได้แสดงรายการหนี้ ๒๐ ล้านบาท ไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เพราะว่าจะขณะยื่นจะย้ายคืนหลังการเลือกตั้งปี ๒๕๓๕ เป็นเวลา ๒ เดือน แต่ไม่ได้จ่าย

พิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ดิน ๓๕ แปลงดังกล่าว มีชื่อผู้ถูกร้องเป็นเจ้าของตามหลักฐานเอกสารสิทธิ์ และได้แสดงไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๕ เมื่อผู้ถูกร้องได้ขาย ที่ดินทั้ง ๓๕ แปลง ให้นายกิติ ชาติบัญชากร ในเดือนมิถุนายน ๒๕๔๒ และปรากฏหลักฐานทาง ทะเบียนว่า มีการโอนเป็นการซื้อของนายกิติ ชาติบัญชากร แล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงรายการ ที่ดินทั้ง ๓๕ แปลง ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ครั้งที่ ๖ ครั้งที่ ๗ และครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๒ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๔ เป็นไปทาง ตามหลักฐานทางทะเบียนของทางราชการ เป็นการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริง ในการยื่น บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ ผู้ถูกร้องจึงไม่ได้จงใจปกปิด

รายการที่ดิน ๓๕ แปลงนี้ ส่วนการที่จะพิจารณาว่า การโอนที่ดินดังกล่าวระหว่างผู้ถูกร้องกับนายกิติชาติบัญชากร เป็นนิติกรรมอำพรางหรือไม่ และเพื่อวัตถุประสงค์อย่างไรนั้น ไม่อยู่ในอำนาจที่ศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัย

ประเด็นต่อมาที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ ประเด็นแสดงรายการหนี้ จำนวน ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓

รายการหนี้มีหลักฐานเป็นหนังสือ ดังนี้

๑. สัญญากู้เงินระหว่างผู้ถูกร้อง (โดยคู่สมรสลงชื่อคู่แทน) กับนายระวี อุ่นภัทร ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ จำนวนเงิน ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒. สัญญากู้เงินระหว่างผู้ถูกร้อง (โดยคู่สมรสลงชื่อคู่แทน) กับนายไพจิตร ก่ออมรทรัพย์ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ จำนวนเงิน ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีผู้ถูกร้องอ้างว่า ตนได้เดินทางไปเล่นการพนันในกาสิโนต่างประเทศ เมื่อต้นปี ๒๕๕๐ และเล่นเสียประมาณ ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และขอร้องไห้นางสุรภัญญา สุขชนะ จัดหาเงินกู้มาชำระหนี้บริษัทตัวแทนกาสิโน คือ บริษัท เสริมสุวรรณ ทราเวล จำกัด นางสุรภัญญา สุขชนะ ได้บอกผู้ถูกร้องว่าได้ขอกู้จากนายระวี อุ่นภัทร และนายไพจิตร ก่ออมรทรัพย์ โดยนำสัญญากู้มาให้ดูและได้นำโฉนดที่ดินวางเป็นประกันแก่ผู้ให้กู้ และแสดงหลักฐานการชำระเงินแก่พันตำรวจโท ปกรณ์ เสริมสุวรรณ แห่งบริษัท เสริมสุวรรณ ทราเวล จำกัด จำนวน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทถ้วน ผู้ถูกร้องจึงเชื่อว่าตนเป็นหนี้ ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทจริง ทั้งๆ ที่ความเป็นจริงเงินที่ใช้หนี้เป็นเงินที่นางสุรภัญญา สุขชนะ แอบเก็บไว้ไม่ให้ผู้ถูกร้องทราบ แต่ทำเป็นหลักฐานกู้ยืมเงิน เพื่อให้ผู้ถูกร้องนำมาใช้คืนแก่นางสุรภัญญา สุขชนะ ผู้ร้องเชื่อว่าไม่มีการกู้จริง ซึ่งผู้ถูกร้องก็ได้รับในภายหลัง และเหตุที่ผู้ถูกร้องแสดงรายการหนี้สินดังกล่าว ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น เพื่อมิให้รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่เปรียบเทียบกับรายได้แล้ว มีกรณีที่น่าสงสัยว่าจะเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือไม่ จึงแสดงหนี้เป็นจำนวนเงิน ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยขอให้นายระวี อุ่นภัทร และนายไพจิตร ก่ออมรทรัพย์ เป็นเจ้าหนี้แทน

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าไม่มีการกู้หนี้โดยผู้ถูกร้อง ซึ่งมีคู่สมรสเป็นผู้ลงชื่อคู่แทน จากนายระวี อุ่นภัทร และนายไพจิตร ก่ออมรทรัพย์ แต่อย่างไร แต่ประเด็นมีอยู่ว่า

- ๑) ผู้ถูกร้องทราบหรือไม่ว่า ไม่มีการกู้จากบุคคลทั้ง ๒ คนดังกล่าว และ
- ๒) ผู้ถูกร้องจงใจแสดงรายการหนี้ขึ้นมาโดยที่ไม่มีหนี้ดังกล่าวจริง เพื่อมิให้มีกรณีสงสัยว่ามีรายได้หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ผิดปกติหรือไม่

ในการพิจารณาประเด็นทั้งสองดังกล่าว จำเป็นต้องมีข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องเป็นหนี้ บริษัท เสริมสุวรรณ ทราเวล จำกัด หรือพันตำรวจโท ปกรณ์ เสริมสุวรรณ หรือไม่

ถ้าปรากฏว่าไม่ได้เป็นหนี้จริง ข้ออ้างของผู้ถูกร้องฟังไม่ขึ้น และข้ออ้างของผู้ร้องจะมีน้ำหนัก แต่ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏชัดแจ้งว่า ผู้ถูกร้องมีหนี้ดังกล่าวหรือไม่ มิได้มีการยืนยันจาก บริษัท เสริมสุวรรณ ทราเวล จำกัด หรือพันตำรวจโท ปกรณ์ เสริมสุวรรณ ว่าเป็นเจ้าหนี้ของผู้ถูกร้องหรือไม่ เป็นจำนวนเท่าใด จึงไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะวินิจฉัยได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการหนี้สินเป็นเท็จ จึงถือได้ว่า ผู้ถูกร้องไม่จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในรายการหนี้ ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ดังนั้นจึงเห็นว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ และปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะประเด็นที่ไม่แสดงบัญชีเงินฝากของตนและของคู่สมรสที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่นในการยื่นบัญชีดังกล่าวในครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๖ สำหรับกรณีการแสดงหนี้สิน ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในการยื่นบัญชี ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๓ ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะแสดงว่า ผู้ถูกร้องจงใจแจ้งเท็จ จึงถือว่าผู้ถูกร้องไม่จงใจ ส่วนกรณีไม่แสดงหลักฐานการครอบครองที่ดิน ๓๕ แปลง ซึ่งเคยแสดงไว้ในการยื่นบัญชี ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๕ แต่ไม่ได้แสดงในการยื่นบัญชี ครั้งที่ ๖ ถึง ครั้งที่ ๘ นั้น ไม่สามารถรับฟังได้ว่า เป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เพราะปรากฏพยานหลักฐานทางทะเบียนว่า ได้ออนที่ดินดังกล่าวให้กับบุคคลอื่นไปแล้ว

สำหรับข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้องในประเด็นข้อกฎหมาย ๔ ข้อนั้น ไม่สามารถรับฟังได้ ทั้งนี้เนื่องจาก

ในประเด็นแรก ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าตนได้พ้นตำแหน่งทางการเมืองไปแล้ว เมื่อมี การยื่นคำร้องนี้ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกร้องจึงไม่ใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยไว้แล้วว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ให้หมายความรวมถึงผู้ที่พ้นการดำรงตำแหน่งทางการเมืองไปแล้วด้วย ดังจะเห็นได้จาก คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๐/๒๕๔๔ เป็นต้น

ในประเด็นที่สอง ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า เมื่อมีการประกาศบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ถือว่าได้ยอมรับว่าถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน การตรวจสอบทรัพย์สินโดยผู้ร้องเป็นการดำเนินการพิจารณาซ้ำในเรื่องเดียวกัน ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ และมาตรา ๒๕๔ นั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

หรือกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งประธานกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบัญชีทุกหน้า และมาตรา ๒๕๓ วรรคสอง เป็นการบัญญัติให้เปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีให้สาธารณชนทราบโดยเร็ว หลังจากที่ได้มีการยื่นบัญชีดังกล่าวต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ส่วนมาตรา ๒๕๓ วรรคสาม เป็นการบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบความถูกต้อง และความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวโดยเร็ว แต่ไม่ได้หมายความว่าต้องตรวจสอบก่อนการประกาศตามวรรคหนึ่ง ดังนั้น การประกาศตามวรรคหนึ่ง จึงไม่ได้เป็นการยอมรับหรือยืนยันว่าทรัพย์สินและหนี้สินที่ประกาศนั้นถูกต้องหรือมีอยู่จริง

ส่วนการตรวจสอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ เป็นเรื่องของการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ที่ขึ้นพ้นตำแหน่งหรือตาย ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินว่าเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือไม่ ไม่ใช่เป็นการตรวจสอบเพื่อนำไปสู่การพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ในประเด็นที่สาม ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า การแสดงทรัพย์สินและหนี้สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๒ และมาตรา ๒๕๕ บังคับเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไม่บังคับ คู่สมรสนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า กำหนดให้ผู้ที่มิหน้าที่ยื่นบัญชีต้องยื่นรายการทรัพย์สินและหนี้สินของกลุ่มสมรสด้วย ข้ออ้างของผู้ถูกร้องจึงรับฟังไม่ได้

ในประเด็นที่สี่ ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า คำร้องของผู้ร้องที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด และห้ามมิให้ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นไม่ชอบขัดต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕/๒๕๕๔ มาตรา ๒๕๕ คำว่า “ห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง” หมายความว่า นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองอันเป็นมูลเหตุที่จูงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ถ้าผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกตำแหน่งหนึ่งและไม่ได้จูงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นเท็จในตำแหน่งนั้น ก็จะไม่มีผลต่ออีกตำแหน่งหนึ่ง เพราะเป็นเรื่องต่างกรรมต่างวาระนั้น

พิจารณาแล้วเห็นว่า การจะให้ผู้ถูกร้องต้องห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี ถ้าได้มีการวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องกระทำผิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ นั้น เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัยว่า การห้ามดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งนั้น มีความหมายอย่างไร ส่วนผู้ร้องจะมีความเห็นในเรื่องดังกล่าวอย่างไร และร้องมาให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยอย่างไร เป็นสิทธิของผู้ร้อง แต่ไม่มีผลผูกพันต่อศาลรัฐธรรมนูญ ดังนั้น คำร้องดังกล่าวจะชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ จึงไม่เป็นประเด็นที่ต้องนำมาพิจารณาแต่อย่างไร

ด้วยเหตุผลข้างต้นจึงวินิจฉัยว่า นายรักเกียรติ สุขชนะ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จและปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ สำหรับกรณีให้พ้นจาก ตำแหน่งทางการเมืองและห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนั้น เนื่องจากผู้ถูกร้องได้พ้น ตำแหน่งทางการเมืองไปแล้ว เมื่อมีคำร้องนี้มายังศาลรัฐธรรมนูญ จึงไม่ต้องวินิจฉัยให้ผู้ถูกร้องพ้นจาก ตำแหน่งทางการเมืองอีก ส่วนการห้ามมิให้ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ อีกเป็นเวลาห้าปี เนื่องจากเป็นกรณีของการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จและ ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ไม่ใช่เป็นกรณีของการจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จึงให้นับแต่วันที่ตรวจพบ ซึ่งได้แก่ วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จและปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ คือ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ ทั้งนี้ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ